

նը ծուխ երևաց ընտրողական թերթիկներն այրելուց: Մերանա-
որներն օրական երկու նիստ են ունենում՝ ճաշից առաջ և
ետոյ: Ամէն նիստը տեւում է երկու ժամ: Պապ ընտրուեց վե-
նեակի պատրիարք կարգինալ Սարգօ, որ ընդունեց Պետո X
անունը:

ԵԿԵՂԵՅԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

Մ Ա Յ Ր Ա Թ Ո Ռ.

Օրհնութիւն սրբալոյս Միւռոնի. Վեհափառ Հայրա-
պետը բարեհաճեց անօրինելի որ սրբալոյս իւղի օրհնութիւ-
նը կատարուի Սղոսատոսի 24-ին՝ փոխանակ Սեպտեմբերի 28-ին,
ինչպէս որ նախապէս կարգատրուած և յայտարարուած էր:

Ժամանակի փոփոխութիւնը անակնկալ էր: Հրաշափառ
հանդէսը սկսուեց և կատարուեց ի ներկայութեան 14 արք-
եպիսկոպոսների, եպիսկոպոսների և բազմաթիւ վարդապետ-
ների. հաւաքուեց ուխտաւորների մեծ բազմութիւն: Հան-
դիսի նախորդ երեկոյեան, որ էր կիրակնամուտ, տեղի ունե-
ցաւ գիշերային հսկում, իսկ Քւս օրը ս. պատարագին՝ սըր-
բալոյս իւղի օրհնութիւնը: Պատարագիչն էր Տ. Արիստակէս
արքեպիսկոպոս Սեդրակեանը, իսկ հանդիսադիրը՝ ազգիս
Վեհափառ Հայրապետը: Ս. Պատարագն արդէն սկսուած էր
երբ Նորին Ս. Սոմութիւնը զգեստաւորուած հանդիսաւոր
կերպով տաճար իջաւ՝ իւր շուրջն ունենալով տաճանակու
եպիսկոպոս, որոնք նոյնպէս զգեստաւորուած էին օրուայ
հանդիսին վայել շքեղութեամբ, շուրջառաջդիտ վարդապետ-
ներ և ուխտաւոր քահանաներ:

Ս. Պատարագի մատուցումը ընդհատուեց Ոգջոյն-ից ա-
ռաջ և սրբազանագոյն Հայրապետը գլուխ անցած եպիսկո-
պոսաց զատին սկսեց ս. Միւռոնի օրհնութեան ահեղ խոր-
հուրդը: Հայրապետը աջ ձեռում բռնած ունէր կենաց վայ-

տի ս. խաչը, Մեսրոպ արքեպիսկոպոսը ս. Գեղարդը, Սուքեաս արքեպիսկոպոսը ս. Լուսաւորչի աջը, Գէորգ արքեպիսկոպոսը Մծբնայ Յակոբ Հայրապետի ս. աջը, Արիստակէս արքեպիսկոպոսը Թադէոս առաքելի աջը, Գրիգորիս եպիսկոպոսը Բարդուղիմէոս առաքելոյ աջը, Մակար եպիսկոպոսը Արիստակէս Հայրապետի ս. աջը, Անանիա եպիսկոպոսը Մատթէոս Աւետարանչի ս. աջը, Յովհաննէս եպիսկոպոսը Անդրէաս առաքելոյ ս. աջը, Բարդուղիմէոս եպիսկոպոսը ս. Լուսաւորչի հին միւռոնը, Յուսիկ եպիսկոպոսը ծաղկանց նիւթ, Գարեգին եպիսկոպոսը ս. Աւետարան, Սարգիս եպիսկոպոսը Պալասանի անուշահոտ իւղ:

Նախ արքեպիսկոպոսները կարգաւ կարգացին նշանակուած դրբերը և Աւետարանը, ապա Վեհ. Հայրապետը կարգաց Մեծ Աղօթքը, վերջացնելով հրամայեց եպիսկոպոսներին շաբոնակել աղօթքներ կարդալ: Վերջին աղօթքը կարգաց Նորին Սրբութիւնը, ապա Աւագ Լուսարարը վերցրեց ս. Միւռոնի կաթսայի կափարիչը և սկսուեց Տեառնադրութիւն: «Առաքելոյ Աղաւնոյ» շաբական երգելիս Վեհափառ Հայրապետը իւր ձեռքով նախ ածեց հին Միւռոնը նոր իւղի մէջ, ապա լցրեց Պալասանի իւղը և հետը խառնեց ծաղկանց նիւթ: Յետոյ վերցնելով Կենաց փայտի խաչը նախ նորանով տեառնագրեց ս. Միւռոնի իւղը, երկրորդ տեառնադրութեան խառնեց ս. Գեղարդով, երրորդ տեառնադրութեան ս. Լուսաւորչի աջով. Օրհնութիւնից յետոյ կաթսան կափարիչով ծածկեցին և Վեհ. Հայրապետը մօտ դալով նստեց աթոռի վրայ և շաբոնակեց մնացած աղօթքները մինչև վերջը: Ապա պահպանիչով վերջացնելով արարողութիւնը եպիսկոպոսաց հետ միասին «ողջոյն»ին համբուրելով կաթսան իջաւ խորան և զգեստները հանելով դնաց Վեհարան հանգստանալու և պատարագը շաբոնակուեց:

Հանդէսը վերջանալուց յետոյ խոնած բաղմութիւնը շրջապատեց և հանդիսով դէպի Վեհարան առաջնորդեց Վեհափառ Հայրապետին: Ս. Միւռոնօրհնութեան հանդէսը խորը տպաւորութիւն թողեց ուխտաւորների վրայ, շատերը զգացուած արտասուում էին: Կաթսայի համբուրելը

աւելի կարգով կատարուեց, որովհետեւ ժողովուրդը իրան շատ
լաւ էր պահում:

Վեհափառ Հայրապետի հրաւերով Մայր Աթոռ ժամա-
նեցին Երեւանի փոխանորդը, Աստրախանի, Վրաստանի և Ի-
մերեթի, Ղարաբաղի, Շամախոյ և Բեսարաբիոյ վիճակային
առաջնորդները, Կարսի, Ադէքսանդրապոլի, Ախալցխայի,
Ղզլարի, Նուխույ, Հին-Նախիջևանի, Նոր-Նախիջևանի փո-
խանորդները, Սանահինի, Սեւանի, Մոզնու Տաթևի վանահայ-
րերը, որոնք մի սուգամանակ այտեղ մնալուց յետոյ վերա-
դարձան իրենց պաշտօնատեղին:

Միւռոնօրհնութեան ս. հանդիսին ուխտաւորներ եկել
էին միայն ամենամօտիկ գիւղերից, իսկ հեռաւորները հեռա-
գիրներով և մասնաւոր գրութիւններով՝ ուղղուած յանուն
Վեհափառ Հայրապետի շնորհաւորում էին եկեղեցական այդ
մեծ հանդիսի կատարումը: Մինչև այժմ՝ Միւռոնի կաթսան
բաց բաղմեցրած է Յովհաննու Մկրտչի սեղանի վրայ և ժա-
մանակ ժամանակ հեռու քաղաքներից ուխտաւորներ են գալիս
համբուրելու:

Ս. Էջմիածին եկող բոլոր առաջնորդները, յաջորդները
և վանահայրերը արդէն վերադարձել են իրենց պաշտօնա-
տեղերը. Մոզնու ս. Գէորգ վանքի վանահայրական թափուր
մնացած պաշտօնը յանձնուեց Վահան վարդապետին: Տ. Մես-
րոպ արքեպիսկոպոսը վանահայր նշանակուեց Երնջակու ս. Կա-
րապետ վանքին: Ատրպատականի առաջնորդ Եղիշէ ծ. վար-
դապետը եկաւ Էջմիածին, նրա հետ Սալամաստի յաջորդ
Ընձակ վարդապետը, որը վանահայրական պաշտօնով գնաց
Սաղիանու ս. Ստեփաննոսի վանքը:

Մայր Աթոռ վերադարձան՝ Մոսկուայից Զաւէն վարդա-
պետը և Գերմանիայից միաբան Մկրտիչ Ղազարեանը, որ

Ստրասբուրգի համալսարանում ներկայացնելով «Armenien unter der arabischen Herrschaft bis zur Entstehung des Bagratidenreiches—Հայերը արաբական իշխանութեան ներքոյ մինչև Բագրատունեաց հարստութեան հիմնադրութիւնը» շարադրութիւնը արժանացել է փիլիսոփայութեան դոկտորի տիտղոսի: Այդ աշխատութիւնը արդէն տպագրուել է «Հանգէս Հայագիտութեան» մասնագիտական թերթի մէջ:

Ս. Էջմիածնի Գէորգեան ձեմարանում դասերը սկսուցին Սեպտեմբերի 16-ին, իսկ Սեպտեմբերի մէկից կատարուեց հին աշակերտների վերաքննութիւնը և նորեկների ընդունելութիւնը: Ամեն տարուայ պէս ձեմարան մտնել ցանկացողների թիւը շատ մեծ էր և վարչութիւնը ի նկատի ունենալով դասարանների և ննջարանի փոքրութիւնը, ստիպուած մերժեց շատերին: Այնուամենայնիւ բոլոր աշակերտների թիւը հասնում է 240, որոնցից երթեւեկ են միայն 20 հոգի:

ձեմարանի ուսուցչական կազմի մէջ աւելացան պ. Ս. Տիգրանեան՝ մասնագիտական բաժնում իմաստասիրական առարկաների ուսուցիչ և Տ. Մամբրէ վարդ. դպրոցական բաժնի Գ. և Ե. դասարանների կրօնուսոյց:

Մասեճադարանի և Թանգարանի անունով ստացուած նուէրներ

Տ. Այս տարուայ Մայիս ամսին դործով Բագու գտնուած Ժամանակ, հանդուցեալ Աստուածատուր Վաճկաճեանի այրին ղիմեց մեզ և յայտնեց, որ մտադիր է իւր ամուսնու փոքրեկ գրադարանը, հանդուցեալի նկարի հետ նուիրել Մայր Աթոռի Մատենադարանին և երկու ամիս անց կատարեց իւր խոստումը, երկու արկղի մէջ մեզ ուղարկելով յիշեալ գրքերը: Մինչև օրս, դժբախտաբար, չենք կարողացել ցուցակագրել այդ գրքերը, ուստի